

นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร กับ การยื่นแบบภาษีเงินได้

นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ. การจัดสรรที่ดิน พ.ศ.2543 ตั้งขึ้นเพื่อรับโอนสาธารณูปโภคซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ตกอยู่ในภาระจำยอมรวมทั้งให้บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์แก่การจัดสรรที่ดิน และเป็นนิติบุคคลที่มีได้แสวงหากำไร (Non-Profit Organization) จึงได้รับยกเว้นภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร

- พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 378 (พ.ศ.2544)
- ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์สำหรับการโอนและการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ และการให้บริการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคตาม พ.ร.บ. การจัดสรรที่ดิน พ.ศ.2543

นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรได้รับยกเว้นภาษีอากรตามพระราชกฤษฎีกาและประกาศอธิบดีกรมสรรพากรดังกล่าวซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) การโอนทรัพย์สิน: การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ รวมทั้งการส่งมอบจำนวนเงินค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคของผู้จัดสรร (ไม่น้อยกว่า 7% ของราคาค่าก่อสร้างสาธารณูปโภคดังกล่าว)ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์
- 2) รายได้ค่าบริการที่เรียกเก็บจากสมาชิก: รายได้จากการจัดเก็บค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรซึ่งเป็นสมาชิกของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นได้รับยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม

นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรมีหน้าที่แจ้งการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะและการเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่สมาชิกของนิติบุคคลนั้นแก่สรรพากรพื้นที่ในท้องที่นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรมีสถานประกอบการตั้งอยู่ภายใน 30 วันตั้งแต่วันที่ได้รับโอนทรัพย์สินตามประกาศข้างต้น

นอกจากนี้ นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรยังมีหน้าที่ต้องยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (ล.ป.10.4) ต่อสรรพากรพื้นที่ในท้องที่ภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายมีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร) เพื่อมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 10 ตัวซึ่งขึ้นต้นด้วยเลข 4 หมายถึงนิติบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้แต่มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในการจ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลยกตัวอย่างเช่น

ประเภทเงินได้	ผู้รับเงินได้	อัตราภาษีที่หักนำส่ง	แบบยื่นรายการ
เงินเดือน	พนักงาน/ลูกจ้าง	อัตราก้าวหน้า	ภ.ง.ด.1 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ค่าขายหน้า/ลิขสิทธิ์	บริษัท/นิติบุคคล	ร้อยละ 3	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	ธนาคารพาณิชย์	ร้อยละ 1	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ค่าเช่า	บริษัท/บุคคลธรรมดา	ร้อยละ 5	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)

ประเภทเงินได้	ผู้รับเงินได้	อัตราภาษีที่หักนำส่ง	แบบยื่นรายการ
วิชาชีพอิสระ*	บริษัท/บุคคลธรรมดา	ร้อยละ 3	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ค่าโฆษณา	บริษัท/นิติบุคคล	ร้อยละ 2	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
	บุคคลธรรมดา	ร้อยละ 2	ภ.ง.ด.3 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ค่าจ้างทำของ/ค่าบริการ	บริษัท/บุคคลธรรมดา	ร้อยละ 3	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
รายวัลในการประกวด/แข่งขัน	บริษัท/นิติบุคคล	ร้อยละ 5	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
	บุคคลธรรมดา	ร้อยละ 5	ภ.ง.ด.3 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ค่าขนส่ง (ไม่สาธารณะ)	บริษัท/นิติบุคคล	ร้อยละ 1	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
	บุคคลธรรมดา	ร้อยละ 1	ภ.ง.ด.3 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)
ค่าประกันวินาศภัย	บริษัท/นิติบุคคล	ร้อยละ 1	ภ.ง.ด.53 (ภายในวันที่ 7 เดือนถัดไป)

* วิชาชีพอิสระ ยกตัวอย่างเช่น ทนาย/ที่ปรึกษากฎหมาย ค่าทำบัญชี/สอบบัญชี ค่ารักษาพยาบาล งานออกแบบสถาปัตยกรรม

ที่มา: คัดย่อมาจาก คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528

อย่างไรก็ดี หากนิติบุคคลมีรายได้ค่าบริการจัดเก็บจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรที่เป็นสมาชิกของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรแล้ว รายได้ค่าบริการดังกล่าวไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มตามประกาศข้างต้น นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรมีหน้าที่ต้องนำรายได้ค่าบริการดังกล่าวมารวมคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลพร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี และฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจากรายได้ค่าบริการที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีจะต้องไม่เกินหนึ่งล้านแปดแสนบาทต่อปี (ตามปีปฏิทิน) ตามข้อยกเว้นสำหรับกิจการขนานยอมแล้ว กรณีฐานภาษีมีจำนวนเกินกว่าหนึ่งล้านแปดแสนบาทต่อปี นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรมีหน้าที่ต้องขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากฐานภาษีรายได้ค่าบริการจัดเก็บจากบุคคลอื่นนำส่งกรมสรรพากรภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปนับจากเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นเกิดขึ้น

นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรมีหน้าที่จัดทำรายงานกิจการ งบดุล บัญชีรายรับรายจ่ายซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อกรมที่ดินในจังหวัดภายใน 3 เดือนนับวันแต่สิ้นรอบระยะเวลาบัญชีและประกาศรายงานดังกล่าวโดยเปิดเผยให้สมาชิกของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชี (ตามระเบียบคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภค และการจัดทำบัญชี) แสดงงบรายรับรายจ่ายในแต่ละเดือนเก็บไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงาน ออกหลักฐานเป็นหนังสือให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งและมีสำเนาเก็บไว้อย่างน้อยหนึ่งฉบับ โดยต้องมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อของสำนักงานผู้รับชำระเงิน
- 2) วัน เดือน ปี ที่รับเงิน
- 3) ชื่อผู้ชำระเงิน

- 4) จำนวนเงินที่รับชำระทั้งตัวเลขและตัวอักษร
- 5) ข้อความที่ระบุว่าได้มีการรับเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนใดไว้เป็นการถูกต้อง
- 6) ข้อความที่ระบุว่าได้มีการรับเงินค่าปรับประจำเดือนใดไว้เป็นการถูกต้อง (ถ้ามี)
- 7) ลายมือชื่อผู้รับเงิน พร้อมตราประทับ (ถ้ามี)

อนึ่งผู้เขียนมีความเห็นต่อ หลักเกณฑ์และข้อกำหนดทางกฎหมายในการควบคุมการดำเนินงานของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรยังมีข้อบกพร่องที่สมควรนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้รัดกุมและสอดคล้องกับธรรมเนียมปฏิบัติของนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นดังเช่น บริษัท/ห้างหุ้นส่วนตามประมวลรัษฎากร นิติบุคคลอาคารชุดตาม พรบ.อาคารชุด เป็นต้น ในหัวข้อต่างๆ ได้แก่

ประเด็นการจัดทำบัญชี

- ควรระบุให้มีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง (ตาม พรบ.การบัญชี พ.ศ.2543)
- ควรระบุให้งบรายรับรายจ่ายในแต่ละเดือนติดประกาศให้สมาชิกทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือน และต้องติดประกาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวันต่อเนื่องกัน (ตาม พรบ.อาคารชุด พ.ศ.2522)
- ควรระบุให้การจัดทำบัญชีของผู้จัดสรรตามมาตรา 44 (2) (ในข้อ 14 แห่งระเบียบคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง ...และการจัดทำบัญชี) ต้องมีผู้สอบบัญชีรับรองภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นงวดการบัญชีและประกาศรายงานดังกล่าวโดยเปิดเผยให้สมาชิกทราบ (อ้างอิงตามข้อ 17 กฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนจัดตั้ง การบริหาร การควบคุมและการยกเลิกนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร พ.ศ.2545)

ประเด็นปัญหาก่อนการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

กรณีที่อยู่จัดสรรที่ดินมีความประสงค์จะพ้นจากหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณูปโภค แต่อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรอยู่นั้น ผู้จัดสรรจะเป็นผู้มีหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณูปโภคโดยสามารถจัดเก็บสาธารณูปโภคส่วนกลางจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไว้ล่วงหน้า 1-3 ปีเพื่อนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนกลาง¹ เช่น ค่าพนักงานรักษาความปลอดภัย ค่าไฟฟ้าส่วนกลาง ค่าบริหาร/จัดการหมู่บ้าน ค่าพนักงานหมู่บ้าน ค่าจัดเก็บขยะ เป็นต้น มีข้อพึงสังเกต ดังนี้

- จำนวนเงินที่เรียกเก็บดังกล่าวโดยผู้จัดสรร ซึ่งมีใช้นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นตามมาตรา 44 (1) แห่ง พรบ.การจัดสรรที่ดิน พ.ศ.2543 จึงไม่ได้รับยกเว้นภาษีตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 378 (พ.ศ.2544) ดังนั้นผู้จัดสรรจึงมีหน้าที่ต้องนำจำนวนเงินที่เรียกเก็บไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมทั้งอยู่ในบังคับต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยเช่นกัน

1 สำหรับค่าดูแลรักษาสวนหย่อม ค่าพนักงานรักษาความสะอาด ค่าน้ำประปาส่วนกลาง ค่าลอกท่อระบายน้ำส่วนกลาง ค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้จัดสรรที่ดินไม่สามารถนำเงินที่เรียกเก็บล่วงหน้าจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรมาใช้ได้ในกรณีนี้

ผู้จัดสรรที่ดินสามารถเรียกเก็บค่าสาธารณูปโภคส่วนกลางล่วงหน้า 1-3 ปีจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้ก็ต่อเมื่อได้ระบุนายละเอียดไว้ในแผนงาน โครงการและวิธีการจัดสรรในขั้นตอนการยื่นคำขอจัดสรรที่ดินไว้แล้วเท่านั้น

อ้างอิงจาก ตอบข้อหารือ ประเด็นปัญหานิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรและข้อมูลสอบถาม หนังสือที่ มท.0517.2/1834 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 / สำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กรมที่ดิน จากการจัดเสวนา “อุปสรรคปัญหาการจดทะเบียนและการบริหารหลังจากจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร” เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2547 โรงแรมเอเชียแอร์พอร์ท

- ผู้จัดสรรซึ่งยังมีได้เป็นผู้จัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินตามมาตรา 44 (2) แห่ง พรบ.การจัดสรรที่ดิน พ.ศ.2543 และข้อ 8 หมวด 2 แห่งระเบียบคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภค และการจัดทำบัญชีแล้ว เมื่อทำการเรียกเก็บเงินล่วงหน้าดังกล่าวจึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องจัดทำบัญชีตามประกาศนี้ เนื่องจากการเรียกเก็บเงินขณะที่ผู้จัดสรรยังอยู่ในระยะเวลาที่มีหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณูปโภคอยู่ ตามมาตรา 43 (ผู้จัดสรรต้องกำหนดให้มีระยะเวลาในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคไว้ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่จัดทำสาธารณูปโภคทั้ง โครงการแล้วเสร็จ)
- ผู้จัดสรรควรมีหน้าที่จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของผู้ซื้อที่ดินจัดสรรเป็นอย่างน้อย กรณีที่หมู่บ้านจัดสรรอยู่ระหว่าง ก) ที่ดินแปลงย่อยยังขาย/โอนไม่หมดตามโครงการ หรือ ข) จัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรยังไม่เรียบร้อย เพื่อให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรทราบการจัดเก็บค่าสาธารณูปโภคส่วนกลางล่วงหน้าและการใช้จ่ายเงินที่ผู้จัดสรรเรียกไปแล้วนั้น
- ผู้จัดสรรส่วนใหญ่จะเก็บรักษาจำนวนเงินที่เรียกเก็บล่วงหน้าในบัญชีเงินฝากธนาคารของตนเอง แต่จะใช้ซื้อบัญชีร่วมในนามผู้บริหารของกิจการทำการเก็บรักษาและเบิกจ่ายจากบัญชีธนาคาร ซึ่งตามกฎหมายมิได้มีข้อกำหนดที่ชัดเจนในการเก็บรักษาและบริหารจำนวนเงินที่เรียกเก็บมาล่วงหน้าดังกล่าว ทั้งยังมีได้อยู่ในรายการบัญชีของนิติบุคคลที่เป็นผู้จัดสรรจึงไม่ผ่านการตรวจสอบรับรอง โดยผู้สอบบัญชีแต่อย่างใด

ประเด็นการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

- ควรระบุให้มีคำว่า “นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร” ไว้ด้วยเพื่อความชัดเจนในการเข้าทำนิติกรรมต่างๆ ของนิติบุคคลกับบุคคลภายนอก (ตาม พรบ.อาคารชุด พ.ศ.2522)
- ควรระบุให้มีผู้จัดการหมู่บ้านจัดสรร คุณสมบัติและอำนาจหน้าที่ซึ่งได้การรับรองในที่ประชุมใหญ่ รวมทั้งบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามของผู้จัดการหมู่บ้าน (ตาม พรบ.อาคารชุด พ.ศ.2522)
- การรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและจำนวนเงินค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคส่วนที่รับผิดชอบโดยผู้จัดสรรที่ดิน (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของมูลค่าก่อสร้างสาธารณูปโภค) ควรจะบันทึกรายการบัญชีเป็นเงินกองทุนส่วนกลางของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นๆ เมื่อเริ่มดำเนินงานตามกฎหมายแล้ว นอกจากนี้ยังรับ โฉก้าสาธารณูปโภคส่วนกลางเรียกเก็บล่วงหน้าจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรเป็นจำนวนเงินสุทธิจากการใช้จ่ายรวมทั้ง โอนหนี้ลูกหนี้ค่าส่วนกลางค้างชำระซึ่งอยู่ระหว่างเรียกเก็บจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรนั้นยังมีได้มีข้อกำหนดภายใต้กฎหมายใดๆ รองรับ

ผู้เขียนจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และข้อกำหนดทางกฎหมายตามประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในอนาคตอันใกล้นี้เพื่อส่งเสริมให้การจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรสะดวกรวดเร็วและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในทางปฏิบัติ

วีรวัฒน์ รัชทานิชย์

ผู้เขียน

พระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 378)
พ.ศ. 2544

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544
เป็นปีที่ 56 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และ อากรแสตมป์ บางกรณี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 3(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 378) พ.ศ. 2544"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 และส่วน 3 หมวด 3 ภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด 4 ภาษีธุรกิจเฉพาะตามหมวด 5 และอากรแสตมป์ตามหมวด 6 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากรให้แก่ผู้จัดสรรที่ดินสำหรับรายได้ รายรับและการกระทำตราสารอันเนื่องมาจากผู้จัดสรรที่ดินได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ ให้แก่นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด (ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่องการยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการโอนและการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภค ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2545)

มาตรา 4 ให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด 4 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากรให้แก่นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งขึ้น สำหรับมูลค่าของฐานภาษีอันเนื่องมาจากการให้บริการในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคแก่สมาชิกของนิติบุคคลนั้น ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด (ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่องการยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการโอนและการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภค ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2545)

มาตรา 5 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากรให้แก่นิติบุคคลตามกฎหมายอื่นที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล

(1) สำหรับเงินได้อันเนื่องมาจากการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะจากผู้จัดสรรที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

(2) สำหรับเงินได้ที่เกิดจากการให้บริการในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคแก่สมาชิกของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด (ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่องการยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการโอนและการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภค ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2545)

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การยกเว้นภาษีเงินได้ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการโอน และการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ และการให้บริการในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 มาตรา 4 และมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 378) พ.ศ.2544 อธิบดี กรมสรรพากรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการโอนและการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะและการให้บริการในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภค ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 ให้แก่ผู้จัดสรรที่ดิน นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร และนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งขึ้น ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ผู้จัดสรรที่ดินแจ้งการโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะตามแผนผัง โครงการ และวิธีการจัดสรรที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดต่ออธิบดีกรมสรรพากร ผ่านพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบี่ยนสิทธิและนิติกรรม ในขณะจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะนั้น ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 ตามแบบแจ้งการโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและ/หรือบริการสาธารณะซึ่งต้องมีข้อความอย่างน้อยตามแบบที่ แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 2 ให้นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร และนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรร จัดตั้งขึ้นแจ้งการรับโอนทรัพย์สินตามข้อ 1 และการเป็นผู้ให้บริการในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคแก่สมาชิกของนิติบุคคลนั้น ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 ต่ออธิบดีกรมสรรพากร ตามแบบแจ้งการรับโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและ/หรือบริการ สาธารณะและการให้บริการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคซึ่งต้องมีข้อความอย่างน้อยตามแบบที่แนบท้ายประกาศนี้ ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้รับโอนทรัพย์สินตามข้อ 1 โดยให้ยื่น ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ในท้องที่ที่นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งขึ้นมีสถานประกอบการตั้งอยู่

ข้อ 3 ในกรณีที่มีปัญหาในทางปฏิบัติให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจวินิจฉัยและ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมสรรพากรให้ถือเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศนี้ด้วย

ข้อ 4 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2545

ศุภรัตน์ ควัฒน์กุล
(นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล)
อธิบดีกรมสรรพากร

บัญชีทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและ/หรือบริการสาธารณะ ที่รับโอนจากผู้จัดสรรที่ดิน
 ของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร/ นิติบุคคลตามกฎหมายอื่น ชื่อ.....
 โครงการ..... จังหวัด.....

ลำดับ	ประเภทสาธารณูปโภค	ประเภทบริการสาธารณะ		ที่ดิน			ชื่อผู้ประกอบการสิทธิ์	จำนวนเงิน ค่าบำรุงรักษา สาธารณูปโภค	หมายเหตุ
		ตามแผนผัง โครงการ	ที่ได้รับโอน	โฉนดที่ดิน/ หนังสือรับรอง การทำประโยชน์	หมู่ที่/ ตำบล/ แขวง	อำเภอ/ เขต			

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 เอกาเทศ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2525 อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2539

(2) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2539

(3) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2539

ข้อ 2 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรและผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ดังต่อไปนี้ มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร

(1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ผู้มีเงินได้ที่เป็นบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล ผู้ที่ถึงแก่ความตาย กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง ให้ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเงินได้พึงประเมิน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามวรรคหนึ่ง มิให้รวมถึงคน ต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาและอยู่ในประเทศไทยครั้งละไม่เกิน 14 วัน และรวมกันแล้วไม่เกินเก้าสิบวันในปีภาษีหนึ่ง ๆ

กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นผู้เยาว์ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมิน แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวตามวรรคหนึ่งแทนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือ คณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล ผู้ที่ถึงแก่ความตาย กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล หรือผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณีมีหน้าที่ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวตามวรรคหนึ่งแทนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือวันที่เริ่มประกอบกิจการในประเทศไทยแล้วแต่กรณี

(3) ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ปฏิบัติดังนี้

(ก) บุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีและใช้เลขประจำตัวตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรที่กำหนดไว้แล้ว ให้ใช้เลขประจำตัวนั้นในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร กรณีเป็นผู้หักภาษี ณ ที่จ่ายด้วย

(ข) ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตามประมวลรัษฎากร แต่ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรหรือมีหน้าที่เสียภาษีอากรแต่ได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรบางกรณี ให้ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามแบบที่อธิบดีกำหนดก่อนวันที่จ่ายเงินได้

(ค) กรณีที่ผู้จ่ายเงินได้เป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ยกเว้นไม่ต้องยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร แต่กรมสรรพากรจะเป็นผู้กำหนดเลขประจำตัวและแจ้งให้ส่วนราชการดังกล่าวทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ข้อ 3 การยื่นคำร้องตามข้อ 2 ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ยื่นคำร้องต่อสรรพากรพื้นที่หรือสรรพากรพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่ ผู้ยื่นคำร้องมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ ในกรณีที่อยู่และสำนักงานประจำของผู้ยื่นคำร้องมิได้อยู่ในท้องที่จังหวัดเดียวกัน ผู้ยื่นคำร้องจะยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ดังกล่าวในวรรคหนึ่งในเขตท้องที่ที่สำนักงานประจำตั้งอยู่ก็ได้

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ยื่นคำร้องต่อสรรพากรพื้นที่หรือสรรพากรพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ เว้นแต่กรณีผู้เสียภาษีอากรที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ให้ยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ ณ สำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่

(3) ผู้จ่ายเงินได้ ซึ่ง มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ยื่นคำร้องต่อสรรพากรพื้นที่หรือสรรพากรพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่ผู้จ่ายเงินได้มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือมีสำนักงานตั้งอยู่

ข้อ 4 ให้หน่วยงานที่รับคำร้องดังกล่าวข้างต้น เป็นหน่วยออกเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร หรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย

ข้อ 5 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายรายหนึ่งมีเลขประจำตัวหนึ่งหมายเลข หากปรากฏว่ารายใดมีเลขประจำตัวเกินหนึ่งหมายเลขให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ดังกล่าวในข้อ 3 แล้วแต่กรณี ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิเลขดังกล่าวเกินกว่าหนึ่งหมายเลข เพื่อกำหนดให้มีเพียงหมายเลขเดียวเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร อธิบดีกรมสรรพากรอาจกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีเลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรเกินกว่าหนึ่งหมายเลขก็ได้

ข้อ 6 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลแจ้งเลขประจำตัวและแสดงบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของตนในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร ให้ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายแจ้งเลขประจำตัวของผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ในแบบแสดงรายการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายทุกกรณี

ข้อ 7 กรณีบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ หรือสูญหาย หรือมีการแก้ไขชื่อ นามสกุล ชื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือเปลี่ยนที่อยู่ หรือย้ายที่ตั้งสำนักงานหรือสำนักงานใหญ่ ให้ผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ดังกล่าวในข้อ 3 แล้วแต่กรณี ภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่กรณีดังกล่าวเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนบบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรเดิม (ถ้ามี) คืนไปด้วย เพื่อขอให้ออกบัตรนั้นใหม่

กรณีการเปลี่ยนที่อยู่ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ผู้นั้นแจ้งการเปลี่ยนที่อยู่ต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแห่งใดแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่ผู้ยื่นคำร้องได้ย้ายไปอยู่ใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรณีดังกล่าวเกิดขึ้นพร้อมทั้งแนบบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรเดิม (ถ้ามี) คืนไปด้วยเพื่อขอบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรใหม่

กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ขอคืนบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ ดังกล่าวในข้อ 3 เพื่อส่งคืนบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ข้อ 8 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามข้อ 2 แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ดังกล่าวในข้อ 3 แล้วแต่กรณี ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรณีดังกล่าวไปนี้เกิดขึ้น พร้อมทั้งแนบบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรคืนไปด้วย

(1) กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคล หรือกองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง เลิกหรือโอนกิจการทั้งหมด หรือพ้นสภาพการเป็นกองมรดกซึ่งยังมิได้แบ่งแล้ว

(2) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เลิกกันหรือควบเข้ากันกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น

กรณีควบเข้ากันตามวรรคหนึ่ง ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใหม่ หรือผู้จ่ายเงินได้ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใหม่อันได้ควบเข้ากันนั้น ยื่นคำร้องขอมีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรตามข้อ 2 ภายในหกสิบวันนับแต่วันควบเข้ากัน พร้อมกับการแจ้งการควบเข้ากันนั้น

ข้อ 9 หลักเกณฑ์ วิธีการ ตามประกาศนี้ อธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อ 10 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2545

ศุภรัตน์ ควัฒน์กุล
(นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล)
อธิบดีกรมสรรพากร

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 เอกาเทศ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2525 อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2539

(2) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2539

(3) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2539

ข้อ 2 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรและผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ดังต่อไปนี้ มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร

(1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ผู้มีเงินได้ที่เป็นบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล ผู้ที่ถึงแก่ความตาย กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง ให้ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเงินได้พึงประเมิน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามวรรคหนึ่ง มิให้รวมถึงคน ต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาและอยู่ในประเทศไทยครั้งละไม่เกิน 14 วัน และรวมกันแล้วไม่เกินเก้าสิบวันในปีภาษีหนึ่ง ๆ

กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นผู้เยาว์ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมิน แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวตามวรรคหนึ่งแทนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือ คณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล ผู้ที่ถึงแก่ความตาย กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล หรือผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณีมีหน้าที่ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวตามวรรคหนึ่งแทนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือวันที่เริ่มประกอบกิจการในประเทศไทยแล้วแต่กรณี

(3) ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ปฏิบัติดังนี้

(ก) บุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีและใช้เลขประจำตัวตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรที่กำหนดไว้แล้ว ให้ใช้เลขประจำตัวนั้นในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร กรณีเป็นผู้หักภาษี ณ ที่จ่ายด้วย

(ข) ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตามประมวลรัษฎากร แต่ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรหรือมีหน้าที่เสียภาษีอากรแต่ได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรบางกรณี ให้ยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามแบบที่อธิบดีกำหนดก่อนวันที่จ่ายเงินได้

(ค) กรณีที่ผู้จ่ายเงินได้เป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ยกเว้นไม่ต้องยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร แต่กรมสรรพากรจะเป็นผู้กำหนดเลขประจำตัวและแจ้งให้ส่วนราชการดังกล่าวทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ข้อ 3 การยื่นคำร้องตามข้อ 2 ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ยื่นคำร้องต่อสรรพากรพื้นที่หรือสรรพากรพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่ ผู้ยื่นคำร้องมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ ในกรณีที่อยู่และสำนักงานประจำของผู้ยื่นคำร้องมิได้อยู่ในท้องที่จังหวัดเดียวกัน ผู้ยื่นคำร้องจะยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ดังกล่าวในวรรคหนึ่งในเขตท้องที่ที่สำนักงานประจำตั้งอยู่ก็ได้

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ยื่นคำร้องต่อสรรพากรพื้นที่หรือสรรพากรพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ เว้นแต่กรณีผู้เสียภาษีอากรที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ให้ยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ ณ สำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่

(3) ผู้จ่ายเงินได้ ซึ่ง มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ยื่นคำร้องต่อสรรพากรพื้นที่หรือสรรพากรพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่ผู้จ่ายเงินได้มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือมีสำนักงานตั้งอยู่

ข้อ 4 ให้หน่วยงานที่รับคำร้องดังกล่าวข้างต้น เป็นหน่วยออกเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร หรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย

ข้อ 5 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายรายหนึ่งมีเลขประจำตัวหนึ่งหมายเลข หากปรากฏว่ารายใดมีเลขประจำตัวเกินหนึ่งหมายเลขให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ดังกล่าวในข้อ 3 แล้วแต่กรณี ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิเลขดังกล่าวเกินกว่าหนึ่งหมายเลข เพื่อกำหนดให้มีเพียงหมายเลขเดียวเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร อธิบดีกรมสรรพากรอาจกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีเลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรเกินกว่าหนึ่งหมายเลขก็ได้

ข้อ 6 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลแจ้งเลขประจำตัวและแสดงบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของตนในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร ให้ผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายแจ้งเลขประจำตัวของผู้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ในแบบแสดงรายการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายทุกกรณี

ข้อ 7 กรณีบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ หรือสูญหาย หรือมีการแก้ไขชื่อ นามสกุล ชื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือเปลี่ยนแปลงที่อยู่ หรือย้ายที่ตั้งสำนักงานหรือสำนักงานใหญ่ ให้ผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ดังกล่าวในข้อ 3 แล้วแต่กรณี ภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่กรณีดังกล่าวเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนบบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรเดิม (ถ้ามี) คืนไปด้วย เพื่อขอให้ออกบัตรนั้นใหม่

กรณีการเปลี่ยนที่อยู่ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ผู้นั้นแจ้งการเปลี่ยนที่อยู่ต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแห่งใดแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตท้องที่ที่ผู้ยื่นคำร้องได้ย้ายไปอยู่ใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรณีดังกล่าวเกิดขึ้นพร้อมทั้งแนบบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรเดิม (ถ้ามี) คืนไปด้วยเพื่อขอบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรใหม่

กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ขอคืนบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ ดังกล่าวในข้อ 3 เพื่อส่งคืนบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ข้อ 8 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามข้อ 2 แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ดังกล่าวในข้อ 3 แล้วแต่กรณี ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรณีดังต่อไปนี้เกิดขึ้น พร้อมทั้งแนบบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรคืนไปด้วย

(1) กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคล หรือกองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง เลิกหรือโอนกิจการทั้งหมด หรือพ้นสภาพการเป็นกองมรดกซึ่งยังมิได้แบ่งแล้ว

(2) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือผู้จ่ายเงินได้ซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เลิกกันหรือควบเข้ากันกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น

กรณีควบเข้ากันตามวรรคหนึ่ง ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใหม่ หรือผู้จ่ายเงินได้ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใหม่อันได้ควบเข้ากันนั้น ยื่นคำร้องขอมีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรตามข้อ 2 ภายในหกสิบวันนับแต่วันควบเข้ากัน พร้อมกับการแจ้งการควบเข้ากันนั้น

ข้อ 9 หลักเกณฑ์ วิธีการ ตามประกาศนี้ อธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อ 10 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2545

ศุภรัตน์ ควัฒน์กุล
(นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล)
อธิบดีกรมสรรพากร